

تأثیر پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند بر رفتار خرید؛ با میانجی سطح درگیری ذهنی محصول مصرف‌کننده

عبدالله سعیدی^۱، سید نجم الدین موسوی^{۲*}

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده اقتصاد و مدیریت، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

۲- استادیار، گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده اقتصاد و مدیریت، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

دریافت: ۱۳۹۵/۰۴/۲۶
پذیرش: ۱۳۹۶/۰۳/۲۱

چکیده

با گسترش روزافزون رقابت در بین شرکت‌های تجاری و تغییرات مربوط به افزایش یا کاهش سهم بازار، نگاه علمی به تمامی فعالیت‌های بازاریابی روزبه‌بروز بیشتر احساس می‌شود. یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های بازاریابی، توجه به چرایی و چگونگی رفتارهای خرید مشتری است. هدف پژوهش حاضر تبیین تأثیر پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند بر رفتار خرید با میانجی سطح درگیری ذهنی محصول مصرف‌کننده است. این پژوهش کاربردی و از نوع توصیفی پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش شامل مشتریان نمایندگی‌های شرکت ایران خودرو در شهرستان خرم‌آباد است که به دلیل نامحدودی حجم ۳۸۴ جامعه آماری با استفاده از فرمول کوکران و با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس نمونه‌ای به حجم نفر انتخاب شد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسش‌نامه بوده که روابی آن از روشن اعتبار محتوا و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ تأیید شده است. از رویکرد معادلات ساختاری و نرم‌افزار آموس^۱ برای بررسی و آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که در سطح خطای ۰/۰۵ پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند تأثیر مثبت و معناداری بر رفتار خرید و سطح درگیری‌های ذهنی محصول مصرف‌کننده دارد، همچنین می‌توان عنوان کرد که در سطح خطای ۰/۰۵ درگیری‌های ذهنی محصول نقش متغیر میانجی در تأثیر پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند بر رفتار خرید دارد.

کلیدواژگان: پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند، رفتار خرید، سطح درگیری ذهنی

۱- مقدمه

با نگاهی به پیشرفت‌های اخیر و دستیابی بشر به فرآیندهای نوین در حوزه کسب و کار درمی‌یابیم که سرعت انطباق و پیشی گرفتن عرضه بر تقاضا به مدد این تحولات سریع رقابت کشندهای را میان سازمان‌های عرضه‌کننده پدید آورده است. در این فضای پیچیده و رقابتی ارج نهادن به مشتری برای سازمان‌هایی که در جستجوی حفظ و جذب مشتری هستند یک سلاح راهبردی است. به گونه‌ای که برای داشتن یک موقعیت پایدار و افزایش سهم بازار، رسالت واقعی سازمان‌ها باید درپی درک نیازها، خواسته‌ها، چرایی و چگونگی رفتارهای خرید مصرف‌کنندگان باشد. بدین ترتیب کشف نیازها و تجزیه و تحلیل فرایند رفتارهای خرید و اولویت‌بندی عوامل تأثیرگذار بر آن می‌تواند یک فاکتور جامع در رکود یا به جریان انداختن تمامی فعالیت‌های بازرگانی باشد. رفتار خرید از موضوعات مهم و پویا در حوزه بازاریابی است که فعالیت‌های فیزیکی، احساسی و ذهنی افراد هنگام انتخاب، خرید، استفاده، دور انداختن کالا و خدمات در جهت ارضای نیازها و خواسته‌های خود را شامل می‌شود [۱، صص ۱۰۳-۱۲۰]. از آنجایی که مصرف‌کنندگان نقطه عطف تمامی فعالیت‌های بازاریابی هستند، درک عوامل مؤثر بر تصمیمات، انتخاب و خرید آن‌ها می‌تواند یک گام مهم در ایجاد برنامه‌های بازاریابی و در نهایت کسب مزیت‌های رقابتی باشد. با روشن شدن میزان اهمیت شناخت رفتارهای خریدار پیش، حين و پس از خرید، بسیاری از سازمان‌ها و صنایع تجاری به منظور کسب موفقیت و مشتریانی وفادار درپی ارائه کالا و خدماتی هستند که برای مصرف‌کنندگان این باشد، ریسک و مخاطره آن‌ها را در رابطه با انتخاب و خرید محصولات به کمینه برساند [۲، صص ۴۲۱-۴۴۳]. شناخت درگیری‌های ذهنی مشتری در رابطه با انتخاب و خرید محصول یکی از مهمترین مسائلی است که در تحقیقات پیرامون رفتارهای خرید بسیار مورد توجه محققان قرار گرفته است. درگیری‌های ذهنی محصول می‌تواند بر فرایند تصمیم‌گیری، شدت جستجوی اطلاعات توسط مشتری، رفتار مؤثر بر گرایش‌های مشتری و ترجیحات او در رابطه با محصول، ادراک مشتری از سایر گزینه‌ها در همان طبقه محصول و وفاداری به برنده تأثیرگذار باشد [۳، صص ۴۹۹-۵۰۶]. در این موقعیت برندهای قدرتمند یکی از موضوعات مهم و برجسته در مدیریت بازاریابی و صنعت جهانی به شمار می‌رود که می‌تواند منافع مالی و غیرمالی زیادی (مانند وفاداری بیشتر مشتریان، سطح

درگیری پایین، حاشیه سود بالاتر، ریسک‌پذیری مصرف‌کننده و انعطاف‌پذیری بیشتر در مواجهه با بحران‌های محیطی) را برای شرکت‌ها و سازمان‌ها فراهم آورد [۴، صص ۷۵-۹۵]. به عبارتی یک برنده قدرتمند توانایی کاهش برداشت‌های منفی در جهت گسترش برنده را به خوبی ایفا می‌کند و منعکس‌کننده چشم‌اندازی از توانایی‌ها و ویژگی‌های نام تجاری است که می‌تواند مصرف‌کنندگان را در بازیابی و پردازش اطلاعات مربوط به ایجاد نام تجاری، تمایز و انتخاب نام تجاری و... یاری رساند [۵، صص ۲۴-۲۲].

امروزه تمرکز بر محركی قوی نفوذ بر رفتار مصرف‌کننده به نام قدرت اجتماعی برنده یکی از مفاهیمی که می‌توان از طریق آن در بازاریابی مدرن موفق عمل کرد و بین برنده شرکت و رقبا تمایز ایجاد کرد، که مفهومی چند بعدی است و با توجه به مدل فرنچ^۳ و ریون^۴ (۱۹۵۹) از طریق جذابیت، تهریه، الگو بودن، مشروعیت و عملکردی، تأثیرگذاری بر ادراکات، ارزش‌ها و آگاهی نسبت به پیامدهای مثبت و منفی را در رفتارهای مصرف‌کنندگان افزایش می‌دهند [۶، صص ۱۵۰-۱۶۷]. بر این اساس با نگاه به قدرت اجتماعی برنده از دیدگاه ارتباطی می‌توان اذعان داشت که قدرت اجتماعی برنده جزئی از رفتارهای مربوط به برنده است که رابطه مشتری با برنده را تقویت می‌کند. رفتارهای مربوط به خود ارتباط‌هندگی مصرف‌کننده با یک برنده نمونه بارزی از تأثیرگذاری قدرت اجتماعی الگو بودن برنده بر رفتار مصرف‌کننده است [۷، صص ۹۱-۱۲۱]. با توجه به این‌که در بازارهای کنونی محصولات ارائه شده از لحاظ فیزیکی تفاوت چندانی با هم ندارند، نام و نشان‌های قوی می‌تواند اعتماد را در محصولات ناملموس و قدرت مشتریان را در تجسم و درک بهتر محصولات به خصوص در صنعت خودروسازی افزایش دهد. این صنعت به دلیل ارتباط با ددها صنعت دیگر به اشتغالزا در میان صنایع را تشکیل می‌دهد. این صنعت به دلیل ارتباط با ددها صنعت لوكوموتیو صنایع مشهور است، براساس آمارهای رسمی مستقیم و غير مستقیم بالاترین درصد اشتغال به کار در سراسر کشور را برعهده دارد. اکنون این صنعت از اهمیت بالایی در اقتصاد داخلی برخوردار است و سهم قابل توجهی در تولید ناخالص ملی و صادرات غیرنفتی به خود اختصاص داده است؛ بنابراین به دلیل عدم توجه و نبود ادبیات و پژوهش‌های جامع در زمینه پایگاههای قدرت اجتماعی برنده در کشور و نیز موقعیت استراتژیک صنعت خودرو به عنوان سازمانی که به پیشرفت پیوسته و کیفیت محصولات

خود اهمیت می‌دهد به ببود موقعیت برنده خود در بازار دارد؛ چرا که می‌داند تلاش در استای توامندسازی نام و نشان تجاری قوی مزایایی مانند وفاداری مشتریان، افزایش و تقویت روحیه تولید، اشتغال‌زایی و رونق اقتصادی کشور را درپی خواهد داشت. از این‌رو محققان را بر آن داشت تا پژوهشی در راستای تأثیر پایگاه‌های قدرت اجتماعی برنده بر رفتار خرید با توجه به میانجی‌گری درگیری‌های ذهنی محصول را مورد سنجش قرار دهند.

۲- مبانی نظری پژوهش

۱-۱- پایگاه‌های قدرت اجتماعی برنده

قدرت اجتماعی برنده به صورت یک بخش از ارزش ویژه برنده مشتری محور در نظر گرفته می‌شود؛ بنابراین انتظار می‌رود هر چه قدرت اجتماعی برنده بیشتر شود، ارزش ویژه برنده مشتری محور نیز بالاتر رود [۸، صص ۵۲-۲۸]. ارزش ویژه برنده و اعتماد به آن بر وفاداری نگرشی و رفتاری به صورت مستقل اثر گذار است [۹، صص ۱۰۶-۱۲۳]. با توجه به مفهوم قدرت اجتماعی برنده و ارتباط آن با ارزش ویژه برنده، فرنچ و رویون (۱۹۵۹) پنج نوع پایگاه قدرت اجتماعی برنده را شناسایی کردند که زیر بنای قدرت اجتماعی برنده شناخته می‌شوند. هر یک از آن‌ها ظرفیت برنده را برای تأثیر بر ادراکات، ارزش‌ها و یا رفتارهای مشتریان افزایش می‌دهد.

۱-۲- قدرت اجتماعی جذابیت برنده^۴

این بعد از قدرت اجتماعی برنده به قدرت برنده در تأثیرگذاری بر رفتار مصرف‌کننده از طریق برداشت‌هایی تأکید دارد مبنی بر این‌که برنده می‌تواند موجب پیامدهای مثبت برای فرد شود. در این حالت پیامدهای مثبت به پاداش‌های ذاتی مانند حس موفقیت، مقبولیت، رضایت، تصویر مثبت، موقعیت اجتماعی برداشت شده بالاتر و... اشاره دارد که برنده قادر است به مصرف‌کننده ارائه دهد [۷، صص ۹۱-۱۲۱]. دوبنی^۵ و زینکن^۶ (۱۹۹۰) معتقدند که تصویر ذهنی برنده به عنوان ادارک و احساسات کلی مصرف‌کننده در مورد برنده است [۱۰، صص ۱۱۰-۱۳۰]. در واقع یک تصویر مطلوب و مثبت از برنده در ذهن مصرف‌کننده می‌تواند تأثیر خوبی بر رفتار او از نظر افزایش وفاداری و ایجاد تبلیغ گفتاری مثبت داشته باشد [۱۱، صص ۸۶-۱۱۲].

۲-۱-۲-قدرت اجتماعی قهریه برنده^۷

بعد دیگر قدرت اجتماعی برنده مربوط به قدرت قهریه برنده است که به توانایی برنده در تأثیرگذاری بر رفتار مصرف‌کننده از طریق ایجاد آگاهی نسبت به پیامدهای منفی مانند نداشتن رضایت، حس شکست، تأیید شدن، تصویر منفی، موقعیت اجتماعی برداشت شده پایین‌تر و... در صورت عدم استفاده از برنده مورد نظر تأکید دارد [۸، صص ۵۲-۲۸]. قدرت قهریه شامل تنبیه و تحریم‌های منفی است. حتی اجتناب از پاداش می‌تواند یک نمونه از قدرت قهریه باشد. به طور کل می‌توان تصور حاصل از توانایی لازم برای مجازات یا پیامدهای حاصل از عدم عملکرد را تعریف جامع بر قدرت قهریه عنوان کرد [۱۲، صص ۱۱۹-۱۳۳].

۲-۱-۳-قدرت اجتماعی مشروعیت برنده^۸

در واقع قدرت اجتماعی مشروعیت برنده بر توانایی برنده در تأثیرگذاری بر رفتار مصرف‌کننده از طریق سهم بازار، شهرت و قدمت آن در صنعت مربوطه تأکید دارد [۷، صص ۹۱-۱۲۱]. شهرت برنده از جمله شاخص‌های مهم در تأثیرگذاری بر قدرت اجتماعی برنده است. هر چه یک برنده دارای شهرت و پرستیز بالایی باشد احساس خودنمایی و رضایت بیشتری در مشتریان ایجاد می‌شود [۱۰، صص ۸۸-۱۰۱].

۲-۱-۴-قدرت اجتماعی الگو بودن برنده^۹

بعد یادشده بر قدرت و توانایی برنده در تأثیرگذاری بر رفتار مصرف‌کننده با تقویت جذابیت برنده و احساس نزدیکی با برنده به دلیل منحصر به فرد بودن آن تأکید دارد. زمانی که یک برنده دارای قدرت اجتماعی الگومندی است، مصرف‌کنندگان در مورد برنده مربوطه حس منحصر به فرد بودن دارند و تلاش می‌کنند با آن از نزدیک پیوند برقرار کنند [۸، صص ۲۸-۵۲]. براساس مطالعات آلبرت و همکاران^{۱۰} (۲۰۰۸) منحصر به فرد بودن برنده نشان می‌دهد که مصرف‌کنندگان به برنده عنوان یک چیز منحصر به فرد یا خاص می‌نگرد [۱۴، ص ۱۰۶۲-۱۰۷۵].

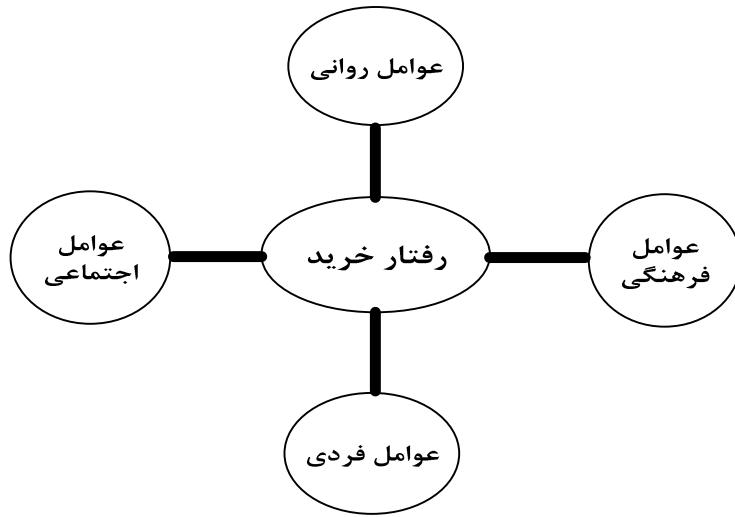
۱-۱-۵-قدرت اجتماعی عملکردی برند^{۱۱}

تصور این که برند، دانش، تجربه و تخصص مربوطه را دارد [۱۵، ص ۷۷]. قدرت اجتماعی عملکردی برند بر توانایی برند در تأثیرگذاری بر رفتار مصرف‌کننده با ایجاد این برداشت‌ها تأکید دارد که برند مربوطه مهارت یا دانش تخصصی (مانند نوآوری، کیفیت، تداوم عملکرد برتر و دانش برتر) را برای فرد به همراه دارد [۷، صص ۹۱-۱۲۱]. دانش برند را می‌توان براساس دو جزء زیر تعریف کرد. نخست آگاهی برند میزان دسترسی برند در حافظه را نشان می‌دهد و به یادآوری و شناخت برند اشاره دارد، دوم تصویر ذهنی برند که مربوط به تداعی‌هاست که مصرف‌کننده در ذهن خود با برند ایجاد می‌کند [۱۶، صص ۱-۲۳۱].

۲-۲-رفتار خرید

رفتار مصرف‌کننده همواره مورد توجه و علاقه بازاریابان بوده است، چرا که دانش درباره رفتار مصرف‌کننده می‌تواند بازاریاب را به درک چگونگی تفکر، احساس و انتخاب مصرف‌کننگان از میان گزینه‌های متعدد محصولات، مارک‌ها و مانند آن، همچنین چگونگی تأثیرپذیری آن‌ها از محیط پیرامون خود، گروه‌های مرجع، خانواده، فروشنده‌گان و... یاری رساند [۱۷، صص ۸-۱۶]. رفتار خریدار به مجموعه‌ای از اقدامات و اعمال به هم پیوسته‌ای اشاره دارد که مصرف‌کننده انجام می‌دهد تا کالا یا خدمتی را انتخاب، خریداری و یا مصرف کند [۱۸، صص ۷۴-۷۸]. برای تعدادی از افراد خرید علاوه بر رفع نیاز آن‌ها، به منزل تغیریج و یک روش برای مدیریت احساسات است [۱۹، ص ۱۷۹]. رفتار مصرف‌کننده دارای فرایندهای روانی و اجتماعی گوناگونی است که پیش و پس از فعالیت‌های مربوط به خرید وجود دارد.

ورای هر خرید یک فرایند مهم تصمیم‌گیری نهفته است که باید بررسی شود. مراحلی که خریدار طی می‌کند تا چه نوع کالا و خدماتی را خریداری کند، فرایند تصمیم‌گیری خرید نامیده می‌شود [۲۰، صص ۹۳-۱۱۰]. در شکل ۱ عوامل تأثیرگذار بر رفتار خرید مصرف‌کننده نشان داده شده است که در ادامه هر کدام تشریح خواهد شد.

شکل ۱ فاکتورهای تأثیرگذار بر رفتار خرید [۹۳، ص ۲۱]

۳-۲- فاکتورهای فرهنگی^{۱۲}

عوامل فرهنگی تأثیر قابل توجهی بر رفتار مصرف‌کننده دارد و تحت سه عنوان فرهنگ، خرد، فرهنگ و طبقه اجتماعی مورد بررسی قرار می‌گیرند. فرهنگ مشخصه‌ای ضروری است که یک جامعه را از دیگر گروه‌های فرهنگی متمایز می‌کند [۲۲، صص ۳۷-۴۴]. هر جامعه ای دارای برخی از اشکال طبقه اجتماعی است که برای بازاریابان بسیار حائز اهمیت است، چرا که رفتار خرید افراد با توجه به طبقه اجتماعی صورت می‌گیرد. مفهوم مهم دیگر که در مدیریت بازاریابی باید مورد بررسی قرار گیرد خرد فرهنگ است. در واقع خرد فرهنگ‌ها به عنوان گروهی از افراد شناخته می‌شوند که تجربه و موقعیت مشابه دارند [۲۳، صص ۲۷۸-۲۸۶].

۴-۲- فاکتورهای اجتماعی^{۱۳}

فاکتورهای اجتماعی مانند گروه‌های مرجع، نقش‌ها، موقعیت‌ها و... می‌توانند بر رفتار فرد

تأثیرگذار باشند. گروههای مرجع گروههایی هستند که به طور مستقیم و غیرمستقیم نگرش، آرمان و رفتار فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهند. از سویی خانواده هسته اصلی خرید و استفاده‌کننده بیشتر کالاهای مصرفي است [۲۴، صص ۲۵۸-۲۷۸]. هر شخصی در زندگی روزمره خود نقش‌های متعددی ایفا می‌کند، نقش‌های مربوط به شغل، خانواده و یا نقش‌های اجتماعی که هر کدام از این نقش‌ها تأثیر خاصی بر رفتار مصرف‌کننده هنگام خرید خواهد گذاشت [۲۵، ص ۱۳].

۲-۵- فاکتورهای روانی^{۱۴}

کسب و کار موفق در گروه فاکتورهای مختلف از جمله انگیزش، ادراک، یادگیری، عقاید و نگرش‌ها بر رفتار خرید مصرف‌کننگان است. انگیزه را می‌توان به عنوان محركهای درونی قوی و به نسبت پایداری تعریف کرد که سبب تحريك و هدایت رفتار به سوی اهداف خاص می‌شوند [۲۶، صص ۱۹۴-۲۰۴]. ادراک تجزیه و تحلیل پیچیده‌ای دارد که شامل ترکیبات بسیاری از ورودی‌های مختلف حسی است [۲۷، صص ۱-۱۲۷]. یادگیری فرایندی است که به عنوان تغییر همیشگی در تجربه و نتایج رفتارهای تکراری تعریف می‌شود که منجر به عملکرد بهتر و انجام سریع‌تر وظایف می‌شود [۲۸، صص ۸۰-۸۸].

۲-۶- فاکتورهای فردی^{۱۵}

تصمیمات و رفتار خرید یک مصرف‌کننده تحت تأثیر خصوصیات فردی مانند سن و مراحل زندگی، شغل، سبک زندگی و... قرار می‌گیرد. آلالاک کولا (۱۹۹۶) معتقد است که سن یک پدیده بازاریابی مهم است، زیرا بر الگوی مصرف افراد تأثیر گاشته و با چندین فاکتور مهم اجتماعی و روان‌شناختی (مانند تعداد افراد خانواده، درآمد و خویشتن‌شناسی) در ارتباط است [۲۹، صص ۱۳۷-۱۴۶]. شغل یک فرد نیز مصرف کالا و خدمات را تحت تأثیر قرار می‌دهد. فرد به طور معمول خرید کالا و خدمات را با توجه به شغل خود انجام می‌دهد، به عبارتی دیگر ماهیت کار خریدار تأثیر مستقیمی بر محصولات و مارکهای انتخابی او دارد، همچنین سبک زندگی مبتنی بر این حقیقت است که افراد دارای الگوهای خاص زندگی هستند که احتمالاً بر انگیزه‌های خرید محصولات و برندهای تأثیرگذار باشد [۳۰، صص ۴۱۲-۴۲۷].

۷-۲-درگیری ذهنی محصول

هویفر و گاردنر^{۱۷} (۱۹۷۱) درگیری محصول را سطح کلی از علاقه و نگرانی در مورد یک طبقه محصول بیان می‌کند که برای یک واکنش مثبت یا منفی به یک محصول خاص باید تشخیص داده شود. هنگام درگیری با محصول جستجو برای کسب اطلاعات بیشتر و همچنین صرف زمان بیشتر برای انتخابی درست انتظار می‌رود [۳۱، صص ۱۶-۱]. درگیری ذهنی محصول شامل یک تعهد دائم از طرف مصرف‌کننده با توجه به افکار، احساسات و پاسخ رفتاری به یک طبقه محصول است [۳۲، صص ۲۲-۲۸]. از سویی نکته قابل توجه در مورد درگیری ذهنی محصول مربوط به یک طبقه خاص محصول نه یک برنده خاص است. در حقیقت درگیری ذهنی محصول به درجه‌ای برمی‌گردد که فرد با یک محصول معین درگیر می‌شود [۳۳، ص ۸۳]. زایکوفسکی^{۱۸} (۱۹۸۶) نیز درگیری محصول را به عنوان ارتباط میان محصول با نیازها و ارزش‌های یک مصرف‌کننده و به دنبال آن علاقه او به اطلاعات مرتبط با محصول تعریف می‌کند [۳۴، ص ۳۲-۱]. در تعریفی دیگر از ول夫 و همکاران^{۱۹} (۲۰۰۱)، میتاال^{۲۰} و زایکوفسکی (۱۹۸۵) درگیری محصول را ادراک پایدار مصرف‌کننده از اهمیت طبقه محصول براساس نیازهای ذاتی، ارزش‌ها و منافع مصرف‌کننده بیان می‌کنند [۳۵، ص ۱۹۱-۲۱۶]. دی^{۲۱} (۱۹۷۰) درگیری ذهنی محصول را سطح کلی از علاقه‌مندی به یک شیء یا میزان مرکزیت آن شیء در ضمیر شخص تعریف می‌کند [۳۶، صص ۳۷-۱۰]. از این‌رو مصرف‌کنندگانی که درگیری ذهنی بالایی به محصول دارند به نسبت کسانی که درگیری ذهنی کمتری برای کسب اطلاعات بیشتر نسبت به آن محصول به احتمال زیاد از مجله، تلویزیون و... بیشتر استفاده می‌کنند. از طرفی مصرف‌کنندگان با درگیری ذهنی بالا در جستجوی اطلاعات زیاد و با جزئیات بیشتر پیش از اقدام به خرید محصول مورد نظر تلاش می‌کنند [۳۷، ص ۴۹].

ابعاد درگیری ذهنی محصول برگرفته از مطالعات کاپفر^{۲۲} و لورنت^{۲۳} (۱۹۹۳، ۱۹۸۵) شامل اهمیت ریسک^{۲۴}، احتمال ریسک^{۲۵}، لذت^{۲۶}، علامت/نشان^{۲۷} و علاقه^{۲۸} است که در جدول ۱ به اختصار توضیح داده شده است.

جدول ۱. ابعاد درگیری محصول [۳۸، ص ۲۸؛ ۳۹، ص ۵۶-۳۴۷].

ابعاد	تعریف
اهمیت ریسک	اهمیت ادراک شده پیامدهای منفی در ارتباط با انتخاب ضعیف یک محصول
احتمال ریسک	احتمال ادراک شده از گرفتن چنین انتخاب ضعیفی
لذت	ارزش‌های لذت‌جویانه در طبقه محصول
علامت/ نشان	ارزش علامت/ نشان ادراک شده طبقه محصول
علاقة	علاقة شخصی که یک فرد به طبقه‌ای از محصول دارد

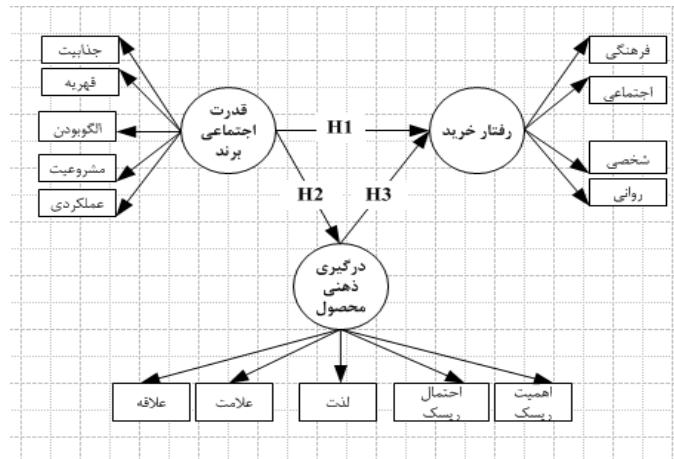
۳- پیشینه پژوهش

کروسنو و همکاران (۲۰۰۹) در تحقیقی ضمن تعریف قدرت اجتماعی برند تلاش در تدوین یک نوعشناسی از قدرت اجتماعی برند نمودند و نشان دارند که قدرت یک برند براساس ویژگی برداشت‌های مصرف‌کنندگان از برند و نه مشخصات ذاتی و مطلق آن است؛ و مانند هر پیوند دیگر با برند می‌تواند مصرف‌کنندگان را در بازیابی و پردازش اطلاعات مربوط به ایجاد، تمایز و انتخاب برند و... یاری رساند [۷، ص ۹۱-۱۲۱]. در پژوهشی که توسط حیدرزاده و همکاران (۱۳۸۹) صورت گرفته قدرت اجتماعی برند به عنوان ذهنیت و برداشتی که مشتریان در فرآیند تصمیم به خرید می‌توانند در مورد ویژگی‌های برند داشته باشند در نظر گرفته شده است. با فرض این‌که برندها قدرت برآورده ساختن نیازهای اجتماعی مختلف مشتریان را دارند، بازارها می‌توانند بخش بخش شوند، بخش‌های هدف می‌توانند براساس این نیازها مشخص شوند. با استناد به تئوری رهبری وضعی، هرسی و بلانچارد سطوح آمادگی کارکنان را به سطوح آمادگی ذهنی مشتریان تعیین داده تا شاخصی جدید برای بخش‌بندی بازار مهیا شود. در نهایت نتایج پژوهش نشان‌دهنده آن بود که تأثیر ابعاد قدرت اجتماعی برند در سطوح مختلف آمادگی ذهنی مشتریان بر تصمیم به خرید متفاوت است [۸، ص ۲۸-۵۲]. در تحقیقی که توسط بیان^{۲۹} و موتینیو^{۳۰} (۲۰۰۸) با عنوان نقش درگیری ذهنی محصول بر درک رفتار خرید تقلیلی مصرف‌کننده: با تشریح اثرات مستقیم و غیرمستقیم درگیری ذهنی مصرف‌کننده) صورت پذیرفت. نتایج تحقیق ایشان نشان داد که ۱- ادراک یک متغیر مداخله‌کننده از اثرات درگیری/ دانش بر قصد خرید مصرف‌کنندگان نیست؛ ۲- موجود نبودن شواهدی دال بر این‌که درگیری ذهنی محصول یک

متغیر تعديلگر است؛ ۳- درگیری / داشت تأثیر قابل توجهی بر قصد خرید تقلیبی ندارند؛ ۴- سه مورد از هفت بعد ادراک تقلیبی به طور قابل توجهی بر قصد خرید تقلیبی، با نمایان شدن ابعاد شخصیت برنده در تبیین قدرت دو بعد دیگر تأثیرگذار است [۳۵، ص ۱۹۱-۲۱۶]. چوبتراش و همکاران^{۳۱} (۲۰۱۲) رابطه بین سطح درگیری ذهنی محصول و تصمیم خرید را مورد بررسی قرار دادند؛ آن‌ها معتقدند که رفتار مصرف‌کننده شامل فعالیت‌های بسیاری از جمله افکار، احساسات، برنامه‌ها، تصمیم‌گیری و خرید است. همچنین بازیابان باید از چگونگی گردآوری اطلاعات توسط مصرف‌کننده و به کارگیری آن در انتخاب محصول، تصمیم‌گیری خرید، روند و دلایل خرید مصرف‌کننگان آگاهی یابند [۴۰، ص ۲۷۶-۲۹۶].

۴- مدل مفهومی و فرضیات پژوهش

در پژوهش حاضر با توجه به مرور ادبیات برای تدوین مدل تحقیق از چند مدل استفاده شده است. بدین ترتیب برای سنجش و اندازه‌گیری متغیر قدرت اجتماعی برنده از مدل فرنچ و ریون (۱۹۵۹)، سنجش متغیر رفتار خرید از مدل کاتلر و آرمسترانگ (۲۰۰۵)، همچنین برای سنجش متغیر درگیری ذهنی محصول از مدل کاپفر و لورنت (۱۹۸۵ و ۱۹۹۳) استفاده شده است. با توجه به آنچه بیان شده مدل مفهومی پژوهش به صورت شکل ۲ است.

شکل ۲. مدل مفهومی پژوهش

۱-۴- فرضیات اصلی پژوهش

- ۱- پایگاههای قدرت اجتماعی برنده بر رفتار خرید تأثیر مثبت و معناداری دارند.
- ۲- پایگاههای قدرت اجتماعی برنده بر درگیری‌های ذهنی محصول مصرف‌کننده تأثیر مثبت و معناداری دارند.
- ۳- درگیری‌های ذهنی محصول بر رفتار خرید تأثیر مثبت و معناداری دارند.

۵- روش تحقیق

این پژوهش بر حسب هدف کابردی و از نظر گردآوری داده‌ها از نوع توصیفی پیمایشی است. در این پژوهش برای بررسی و آزمون فرضیات از نرم افزار آموس ۱۸ و اسپیاس استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش حاضر را مشتریان نمایندگی‌های شرکت ایران خودرو در شهرستان خرم‌آباد تشکیل می‌دهد که به دلیل نامحدود بودن حجم جامعه آماری با استفاده از فرمول کوکران و با استفاده نمونه‌گیری در دسترس نمونه‌ای به حجم ۲۸۴ نفر انتخاب شد. در این تحقیق به منظور پایگاههای قدرت اجتماعی برنده از پرسشنامه کرستن و همکاران (۲۰۰۹) و برای آزمون رفتار خرید از پرسشنامه کاتلر و همکاران (۲۰۰۵) استفاده شده است. جهت اندازه‌گیری سطح درگیری ذهنی محصول از پرسشنامه زایکوفسکی (۱۹۸۵) و لین و چن (۲۰۰۶) استفاده شد. هر یک از پرسشنامه‌ها نگرش افراد را براساس مقیاس پنج تایی لیکرت (کاملاً موافق، موافق، بین‌نظم، مخالف و کاملاً مخالف) مورد بررسی قرار داده است. روایی پرسشنامه از طریق روش اعتبار محتوا و پایایی (همسازی درونی گویه‌ها) با استفاده از نرم‌افزار اسپیاس و روشن آلفای کرونباخ تأیید شد. درجول ۲ نتایج به دست آمده از پایایی داده‌ها نشان داده شده است.

جدول ۲ پایایی و همبستگی درونی داده‌ها

متغیر	آلگای کرونباخ
پایگاههای قدرت اجتماعی برنده	۰/۸۳
رفتار خرید	۰/۷۸
سطح درگیری ذهنی محصول	۰/۸۱

۶- روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش پس از اطمینان از روایی و پایایی اقدام به آزمون مدل و فرضیه‌های پژوهش شد. بدین ترتیب از رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی تأییدی برای آزمون مدل و همچنین فرضیه‌های پژوهش استفاده شده است. در مدل‌سازی معادلات ساختاری بین دو گروه متغیر مشاهده شده (معرف) و متغیر پنهان تمایز وجود دارد. متغیرهای پنهان مستقیماً قابل مشاهده یا اندازه‌گیری نیستند، بلکه غیرمستقیم مورد مشاهده و اندازه‌گیری قرار می‌گیرند. این متغیرها سازه‌هایی استنبط شده بر مبنای متغیرهای مشاهده شده‌ای هستند که برای اندازه‌گیری گزینش شده‌اند. متغیرهای مشاهده شده یا معرف متغیرهایی هستند که مستقیم مورد مشاهده و اندازه‌گیری قرار می‌گیرند. در این تحقیق ۱۴ متغیر آشکار با توجه به مدل مفهومی وجود دارد که سه مفهوم (متغیر پنهان) قدرت اجتماعی بردن، سطح درگیری ذهنی محصول مصرف‌کنند و رفتار خرید را اندازه‌گیری می‌کند. برای برآش مدل از معیارهای برآششی استفاده شده است که در مدل‌سازی معادلات ساختاری وجود دارد. معیارهایی که نشان می‌دهد آیا مدل بازنمایی شده توسعه داده‌ها مدل اندازه‌گیری تحقیق را تأیید می‌کند یا خیر. در جدول ۳ شاخص‌های برآش و برآش قابل قبول آن‌ها، استفاده شده در این پژوهش، ارائه شده است.

جدول ۳. شاخص‌های برآش و برآش قابل قبول [۱۲۸، ص ۴۱]

برآش قابل قبول	اختصار	نام شاخص
۹۰٪GFI>	GFI	شاخص نیکوبی برآش
۹۰٪AGFI>	AGFI	شاخص نیکوبی برآش اصلاح شده
۹۰٪NFI>	NFI	شاخص برآش هنجارشده
۱۰٪RMSEA	RMSEA	ریشه میانگین مربعات خطای برآورده
بین ۱ تا ۳	CMIN/ df	کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی

پیش از آن که شاخص‌های برآش در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گیرد، لازم است متغیرهای پژوهش در این تحقیق با استفاده از جدول سنجش شاخص آشکار و ابعاد عملیاتی مورد توضیح بهتر قرار گیرد. در توصیف جدول یادشده باید عنوان کرد که در این جدول مشخص می‌شود که هر متغیر پنهان به همراه متغیرهای آشکار خود با استفاده از چه ابعاد عملیاتی و چه

گویه‌هایی اندازه‌گیری می‌شود. در واقع این جدول به کاربردی‌تر کردن پژوهش کمک بسیاری می‌کند. سنجش متغیر آشکار به همراه ابعاد عملیاتی آن‌ها در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. شاخص‌های سنجش به همراه ابعاد عملیاتی

متغیر پنهان	متغیر آشکار	ابعاد عملیاتی
پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند	قدرت اجتماعی جدایت برند	حس موفقیت، حس مقبولیت، رضایت، تصویر ذهنی مثبت، موقعیت اجتماعی برداشت شده بالاتر
	قدرت اجتماعی قهریه برند	نارضایتی، عدم تأیید، حس شکست، تصویر منفی، موقعیت اجتماعی درکشده پایین‌تر
	قدرت اجتماعی الگو بودن برند	منحصر به فرد بودن، پیوند نزدیک با برند، شباهت برداشت‌شده، جذابیت برند
	قدرت اجتماعی مشروعيت برند	شهرت و پرستیز، سهم بازار، قدمت، موضع و موقعیت برتر
سطح درگیری ذهنی محصول	قدرت اجتماعی عملکردی برند	دانش، تجربه، تخصص و مهارت، نوآوری، کیفیت، تداوم عملکرد برتر
	اهمیت ریسک	نارضایتی از انتخاب ضعیف، اشتباه در انتخاب نام تجاری
	احتمال ریسک	عدم اطمینان از خرید خود، احساس بلاطکلیفی هنگام تصمیم‌گیری
	لذت	لذت از خرید و استفاده از محصول، لذت بردن از خرید دیگران
رفتار خرید	علامت/ نشان	ارزش نام و نشان تجاری، ارزشمند بودن نشان تجاری
	علاقة	اهمیت قائل شدن برای محصول، علاقه به محصول در مقایسه به برندهای دیگر، ارزشمند بودن محصول
	عوامل فرهنگی	فرهنگ، خرده فرهنگ، طبقه اجتماعی
	عوامل اجتماعی	گروه مرجع، نقش‌ها و موقعیت‌ها، خانواده
عوامل شخصی	عوامل شخصی	شغل، سن و چرخه زندگی، وضعیت اقتصادی، سبک زندگی
	عوامل روانی	انگیزش، ادراک، یادگیری، عقاید و نگرش‌ها

۱-۶- یافته‌های حاصل از تحلیل عاملی تأییدی

پس از گردآوری اطلاعات جهت مشخص کردن شاخص‌های اندازه‌گیری (متغیرهای مشاهده) که تا چه اندازه‌ای برای سنجش متغیرهای پنهان قابل قبول است، ابتدا باید تمام متغیرهای مشاهده که مربوط به متغیرهای پنهان را به طور مجزا مورد آزمون قرار داد. شاخص‌های کلی برآش براي الگوهای اندازه‌گيری با استفاده از نرم افزار آموس ۱۸ در جدول ۵ آمده است.

جدول ۵ شاخص‌های کلی برآش براي الگوهای اندازه‌گيری (تحلیل عاملی تأییدی)

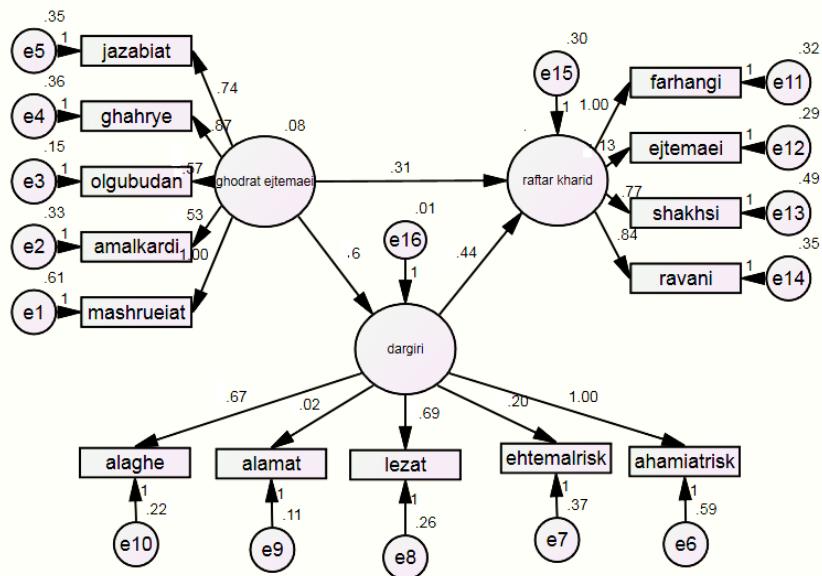
متغیر	درست اجتماعی برنده	رفتار خرید	سطح درگیری ذهنی محصول	CIMIN	DF	P	GFI	RMSEA
	قدرت اجتماعی برنده			۱۱/۴۳	۴	۰/۹۴۳	۰/۹۶۱	۰/۰۰۲
		رفتار خرید		۵/۲۱	۳	۰/۷۶۱	۰/۹۷۷	۰/۰۰۹
			سطح درگیری ذهنی محصول	۶/۲۲	۴	۰/۷۹۰	۰/۹۳۱	۰/۰۰۶

با توجه به جدول ۵ در خصوص تحلیل عاملی تأییدی الگوهای اندازه‌گیری مدل در توضیح، مقدار کای اسکوئر (CMIN) الگو و سطح معناداری (P)، باید اذعان داشت که هر چه مقدار کای اسکوئر کوچکتر باشد، الگوی تدوین شده توسط پژوهشگر رضایت بخشتر است. مقدار (P) بزرگتر از ۰/۰۵ نیز حاکی از آن است که مقدار کای اسکوئر (CMIN) برای الگو قابل قبول است. با توجه به این‌که مقدار (P) برای همه الگوهای اندازه‌گیری (متغیرهای آشکار) بیش از ۰/۰۵ است می‌توان نتیجه گرفت مقدار کای اسکوئر (CMIN) برای الگوهای اندازه‌گیری مناسب است. شاخص نیکویی برآش (GFI) که برای برآندگی الگو به کار می‌رود، مشخصه‌ای مشابه R^2 در ضریب رگرسیون چند متغیره است. هرچه شاخص نیکویی برآش به عدد یک نزدیکتر باشد الگوی داده‌ها برآش بهتری دارد. مقدار GFI در این پژوهش بزرگتر از ۰/۹۵ که نشان‌دهنده برآش خوب الگو است. شاخص ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) از دیگر شاخص‌های برآندگی مدل است که در الگوهای قابل قبول مقداری معادل ۰/۰۸ یا کمتر است. برآش الگوهایی دارای مقادیری بالاتر از ۰/۰۱ ضعیف برآورد می‌شود. براساس نتایج جدول مقدار این شاخص برای الگوی

اندازه‌گیری از ۰/۰۸ کمتر که نشان از برازش خوب الگوها توسط داده‌هاست. با توجه به نتایج جدول ۵ و مطالب بیان شده می‌توان نتیجه گرفت الگوهای اندازه‌گیری (متغیرهای آشکار) از برازش خوبی برخوردار هستند. به این معنی که متغیرهای آشکار به خوبی می‌توانند متغیرهای پنهان را اندازه‌گیری کنند.

۶-۲-آزمون فرضیات تحقیق

برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از معادلات ساختاری و نرم‌افزار آموس ۱۸ استفاده شده که خروجی مدل در شکل ۳ نشان داده شده است.

شکل ۳ خروجی نرم‌افزار

برای برازش مدل بالا از نرم افزار آموس ۱۸ استفاده شده که خروجی نرم افزار به صورت جدول ۶ است.

جدول ۶. برازش مدل مفهومی

RMSE	GFI	CFI	CMIN/DF	P	CIMN
.۰/۰۷	.۹۲	.۹۱	۲/۶۱	.۰/۰۰	۷۲/۴۲

جدول ۶ نشان می‌دهد که مدل از برازش بسیار خوبی برخوردار است. برای آزمون معناداری فرضیه‌ها از دو شاخص جزئی مقدار بحرانی CR و P استفاده شده است، براساس سطح معناداری ۰/۰۵ مقدار بحرانی باید بیش از ۱/۹۶ باشد، مقدار پارامتر کمتر از این در الگو مهم شمرده نمی‌شود، همچنین مقادیر کوچکتر از ۰/۰۵ برای مقدار P حاکی از تفاوت معنادار مقدار محاسبه شده برای وزن‌های رگرسیونی با مقدار صفر در سطح ۰/۹۵ دارد. در جدول ۷ با توجه به نتایج تجزیه و تحلیل مدل به بررسی فرضیه‌های پرداخته شده است.

جدول ۷. فرضیه‌ها تحقیق به همراه ضریب رگرسیونی و مقادیر شاخص‌های جزئی

نتیجه	P	مقدار بحرانی	ضریب رگرسیونی	فرضیات
تأثیر	.۰/۰۰۳	۲/۷۷	.۰/۳۱	پایگاه‌های قدرت اجتماعی برنده بر رفتار خرید تأثیر مثبت و معناداری دارند
تأثیر	.۰/۰۰	۲/۱۳	.۰/۶۰	پایگاه‌های قدرت اجتماعی برنده بر درگیری‌های ذهنی محصول مصرف‌کننده تأثیر مثبت و معناداری دارند
تأثیر	.۰/۰۰۵	۲/۶۸	.۰/۴۴	درگیری‌های ذهنی محصول بر رفتار خرید تأثیر مثبت و معناداری دارد

باتوجه به جدول ۷ و آزمون فرضیات پژوهش مشاهده می‌شود که فرضیات پژوهش در سطح اطمینان ۹۵٪ تأثیر می‌شود. در توضیح آزمون فرضیات اصلی باید گفت که با توجه به مقدار بحرانی (CR) که برای تمامی فرضیات دارای مقدار بیش از ۱/۹۶ است و مقدار P که کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ است، در سطح اطمینان ۹۵٪ فرضیات پژوهش تأثیر می‌گردد؛ بنابراین پایگاه‌های قدرت اجتماعی برنده تأثیر مثبت و معنی‌داری بر رفتار خرید و درگیری‌های ذهنی محصول دارد. در سطح خطای ۰/۰۵ درگیری‌های ذهنی محصول نقش

متغیر میانجی در تأثیر پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند بر رفتار خرید دارد.

۷- بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند بر رفتار خرید با میانجی سطح درگیری ذهنی محصول مصرف‌کننده انجام پذیرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که شاخص‌های برازش برای مدل‌های تحلیل عاملی تأییدی برای متغیرهای پنهان تحقیق در سطح مطلوبی قرار داشتند و حاکی از این بودند که شاخص‌های اندازه‌گیری (متغیرهای آشکار) به خوبی می‌توانند متغیرهای پنهان را اندازه‌گیری کنند. از این‌رو نتایج پژوهش به تفکیک فرضیات مطرح می‌شود. نتایج به تفکیک فرضیات نشان‌دهنده آن است که در سطح اطمینان ۹۵٪ پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند تأثیر مثبت و معناداری بر رفتار خرید دارند. پژوهش‌های صورت گرفته کرسنو و همکاران (۲۰۰۹)، حیدرزاوی هنزاوی و قلندری (۲۰۱۱) و حیدرزاوی و همکاران (۱۳۸۹) با فرضیه اول مطابقت و همخوانی دارد. در واقع پژوهش آن‌ها نیز مبین تأثیر مثبت و معناداری پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند بر رفتار خرید مصرف‌کننده است. از سویی با توجه به نتایج پژوهش می‌توان گفت پایگاه‌های قدرت اجتماعی برند تأثیر مثبت و معناداری بر سطح درگیری ذهنی محصول مصرف‌کننده دارد. این فرضیه با یافته‌های فورنیر و میک (۱۹۹۹) و چیئو و همکاران (۲۰۰۶) همخوانی و مطابقت دارد. وجه تشابه فرضیه یادشده با یافته‌های آن‌ها در این است که نتایج تحقیق آنان نشان می‌دهد که تجربه، دانش و تخصص یک برند منجر به افزایش میزان وفاداری و رضایت مصرف‌کننده خواهد شد که این امر درگیری‌های ذهنی مصرف‌کننده را هنگام خرید دوباره محصولات و خدمات کاهش می‌دهد. فرضیه سوم نیز حاکی از آن است که درگیری‌های ذهنی محصول در سطح اطمینان ۹۵٪ تأثیر مثبت و معناداری بر رفتار خرید مصرف‌کننده دارد. پژوهش‌های صورت گرفته چوبترash و همکاران (۲۰۱۳)، ها و لتون (۲۰۱۰) و چین (۲۰۰۴) با فرضیه یادشده مطابقت و همخوانی دارد. در خصوص وجه تشابه فرضیه بالا با یافته‌های آن‌ها می‌توان اذعان داشت که یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که تمامی ابعاد درگیری ذهنی محصول علاقه، علامت/ نشان، لذت، احتمال ریسک و اهمیت ریسک با تصمیم خرید مصرف‌کننده رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

۸- پیشنهادات

- براساس یافته‌ها و نتایج پژوهش به شرکت‌ها و سازمان‌ها به خصوص شرکت ایران خودرو پیشنهاد می‌شود که جهت بهبود فعالیت در محیط‌های پویا و پیوسته در حال تغییر کنونی، به بیشینه رساندن توانایی توجیه تصمیم و کاستن از میزان تلاش و هیجانات منفی هنگام خرید توجه بیشتری را به نقش پایگاه‌های قدرت اجتماعی برنده و سطح درگیری ذهنی محصول مصرف‌کننده منظور دارند و در به‌کارگیری این عوامل در ایجاد تمایز با رقبا اقدام کنند.

- این پژوهش با توجه به تأیید فرضیه اول توصیه می‌کند که با توجه به شاخصه‌های قدرت اجتماعی برنده (قدرت جذابیت، قدرت قهری، قدرت الگو بودن، قدرت عملکردی و قدرت مشروعیت) سازمان‌ها می‌توانند از ظرفیت آن‌ها برای تأثیرگذاری بر ادراکات، ارزش‌ها، احساسات و استدلالات مشتریان برای خرید یک برنده استفاده کنند. بدین ترتیب سازمان‌ها در سایه ایجاد یک برنده قوی می‌توانند به فرایند مدیریت برنده در راستای افزایش سهم بازار، سیاست‌های موضع‌یابی، تهیه تبلیغات جذاب و هدایت محصولات آینده خود اقدام نمایند.

- پژوهش کنونی به سازمان‌ها و شرکت ایران خودرو توصیه می‌کند با استفاده از سازوکارهای مختلف و متعدد مانند به‌کارگیری تبلیغات، استفاده از شهرت و قدمت، ایجاد تصویر ذهنی مطلوب و مثبت در نام و نشان تجاری خود زمینه را برای تقلیل درگیری‌ها و دغدغه‌های ذهنی مصرف‌کنندگان در راستای بهبود فرایند تصمیم‌گیری و بالابردن میزان علاقه و تمایل مصرف‌کنندگان به استفاده از برندهای خود را ایجاد کند.

- این پژوهش در راستای نتایج به‌دست‌آمده به شرکت ایران خودرو و سایر سازمان‌ها پیشنهاد می‌کند که ضمین توجه به قدرت اجتماعی برنده و سطح درگیری ذهنی به فاکتورهای فرهنگی، اجتماعی، شخصی و روانی به منظور افزایش میزان وفاداری، استفاده مستمر و تکرار خرید مصرف‌کننده از محصولات خود به منظور تحقق اهداف و برنامه‌هاییشان را مورد نظر قرار دهند.

این تحقیق نیز مانند سایر تحقیقات حوزه علوم انسانی و بازاریابی دارای محدودیت‌هایی بود که توجه به نتایج و اجرایی‌سازی یافته‌ها و پیشنهادات با عنایت به آن‌ها باید عملیاتی شود. مهم‌ترین محدودیت‌های این تحقیق به شرح زیر است.

- جامعه آماری مورد مطالعه در این تحقیق مشتریان نمایندگی های شرکت ایران خودرو در شهرستان خرم‌آباد است؛ بنابراین با توجه به تقاویت‌های فرهنگی، فردی و ساختاری افراد تعمیم نتایج آن به سایر سازمان‌ها و شرکت‌ها امکان‌پذیر نیست و یا در صورت تشابهات تعمیم باید با احتیاط صورت پذیرد.
- برخی از مصرفکنندگان در خصوص موضوع پژوهش و اهداف علمی آن ناآشنا بودند، همچنین پاسخ‌گویی آن‌ها به پرسشنامه مناسب نبود.

۹- پی‌نوشت‌ها

1. Amos
2. French
3. Raven
4. Reward Brand Social Power
5. Dobni
6. Zinkhan
7. Coercive Brand Social Power
8. Legitimate Brand Social Power
9. Referent brand social power
10. Albert et al
11. Expert brand social power
12. Cultural Factors
13. Social Factors
14. Psychological Factors
15. Personal Factors
16. Alalak Cola
17. Hupfer & Gardner
18. Zaichkowsky
19. Wulf et al
20. Mittal
21. Day
22. Kapferer
23. Laurant
24. Risk importance
25. Risk probability
26. Pleasure
27. Sign
28. Interest

- 29. Bian
- 30. Moutinho
- 31. Choubtarash et al

۱۰- منابع

- [1] Ghouchani, F., Hasheminia, SH., Eghbalee, R.(1392). The marketing strategy effect of media advertising As a In the passenger car buyer behavior, *Journal of Business Management*, (20), 103-120.
- [2] Littler, D., Melanthiou, D. (2006). Consumer perceptions of risk and uncertainty and the implications for behaviour towards innovative retail services: The case of Internet Banking. *Journal of Retailing and Consumer Services*. 13 431–443.
- [3] Te'eni-Harari,T., & Hornik, J. (2010). Factors influencing product involvement among young consumers. *Journal of Consumer Marketing*, 27(6), PP, 499-506.
- [4] Abdolvand, M., Nickfar, F .(1390). The effect relationship between Product brain conflict And commitment to the brand(Case study: Professors Islamic Azad University of Tehran), *Marketing Management*, (13), 75-95.
- [5] Schultz, D. E. (1998). Branding The Basis for Marketing Integration. *Marketing News*, vol. 8,pp 24-32.
- [6] French J. r., J. R. P., & Raven, B. (1959). The bases of social power, In D. Cartwright (Ed.), *Studies in social power*. Ann Arbor: The University of Michigan Press. pp. 150–167.
- [7] Crosno, J. I., Freling, T. H., & Skinner, S. J. (2009). does brand social power mean market might? Exploring the influence of brand social power on brand evaluation, *psychology & marketing*, 26, 91-121.
- [8] Heidarzadeh, K., Alwani, S. M., Qalandari, K. (1389). The effect of Dimension social power brand Based on customers brain readiness levels decision to buy, *Management Researchess*, (86), 28.
- [9] Azizi, Sh., Ghnbarzadeh, M., Fakgarmanesh, S. (1391). Assess the impact of brand personality On attitudinal loyalty And customer behavior Hyperstar Brand ,

Management Researcheses in Iran, 16(4), 106- 123.

- [10] Andalib ardekani, D., Keshavarz, P. (1395). The development of green products And effect on customer mental image With the approach of structural equation modeling (Case study: the food industry in Yazd province), *New Researches in decision* , 1(3), 86- 112.
- [11] Hosseini, M., Frhadynhad, R. (1391). Identifying measurement scale Brand image At the University, *Modern Researcheses in Decision Making* , 8(3),110-130.
- [12] Azizi, B., Mehrabi Koushki, A.,Peeri, M., Jalali Farahani, m. (1388). Determination of power resources managers Physical Education Organization And its relationship with fitness And Employee satisfaction, *Managment Sport*, (3),119-133.
- [13] Kirmani, A., Sood, S. & Bridges, S. (1999). The Ownership Effect in Consumer Responses to Brand Line Stretches”, *J Mark*, vol.63(1), pp.88-101.
- [14] Albert, N., Merunka, D., & Valette-Florence, P. (2008). When consumers love their brands: Exploring the concept and its dimensions. *Journal of Business Research*. 61. 1062–1075.
- [15] Hersey, P., Belanchard, K. H., & Johnson, D. E. (2007). *Management of Organizational Behavior*, Pub. Prentice-Hall of India Privat Limited; ED; New Delhi,p,77.
- [16] Townsend, J. D. (2005). *Sources and consequences of brand equity in the automotive industry*. Dissertation of Michigan State University, 1-231.
- [17] Brosekhan, A. A., &Velayutham, C. M. (2008). Consumer Buying Behaviour – A Literature Review. IOSR. *Journal of Business and Management* (IOSR-JBM), 08- 16.
- [18] Iranmanesh, M. (1382). Understanding how consumer behaviorMarket health care products - cosmetics and detergents, *Eighth International Conference on cosmetic industries*, Thran,74-78.
- [19] Frzynfr, Z., Sydhardkany, S., Alhoseinimodaresi, S.M. (1395). The role of money approach Buy obsessive Junior ,*Management Researcheses in Iran*, 20(2), 177-

194.

- [20] Samadi, M., Hosseinzade, A., Nvranykvsnayy, M.(1389). The effect relationship between Relationship marketing tactics Chain stores And customer buying behavior ,*Management Business*,(4), 93-110.
- [21] Kotler, P, & Armstrong G. (2005). *Marketing: An Introduction*. New Jersey: Pearson Education, Inc.p.93.
- [22] Durmaz, Y. (2014). The Influence of Cultural Factors on Consumer Buying Behaviour and an Application in Turkey. *Global Journal of Management and Business Research: E Marketing*. Volume 14, 37- 44.
- [23] Khaniwale, M. (2015). Consumer Buying Behavior. *International Journal of Innovation and Scientific Research*, Vol. 14 No. 278-286.
- [24] Syed Javadein, S.R., Samadi, M., Naghibi, B. (1389). The study role of family members Decisions Buy consumer durables Goods, *Journal of Business Management* , 7(2), 258-278.
- [25] Tamboli, S. (2008). *Fashion clothe Buying Behavior Danish Female Student*, Master Thesis, Aarhus School of Business University of Aarhus.p, 13.
- [26] Durmaz, Y. (2014). The Impact of Psychological Factors on Consumer Buying Behavior and an Empirical Application in Turkey. *Asian Social Science*; Vol. 10, No. 6.pp.194-204.
- [27] Alcheva, V., Cai, Y & Zhao, L. (2009). How does a cause-related marketing strategy shape consumer perception, attitude and behaviour? Master thesis. PP.1-127.
- [28] Gunsel, A., Siachou, E & „Acar, A . (2011). Knowledge Management And Learning Capability To Enhance Organizational Innovativeness 7 .*the International Strategic Management Conference* . 880-888.
- [29] Nisar, W (2014). Influences of Consumer Behavior:Research about Beverage Brands of Pakistan. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, Vol. 4, No. 8. 137-146.

- [30] Xu, X-L., & Ren, L-CH. (2010). The influence of Values and Lifestyle on purchasing Behavior of Consumers -*A Research in Mobile Phone Market*, IEEE.
- [31] Lada, S., Sidin, S, MD., & Guan Cheng, K, T (2014). Moderating Role of Product Involvement on the Relationship Between Brand Personality and Brand Loyalty. *Journal of Internet Banking and Commerce*, vol. 19, no.2, PP1-16.
- [32] Quester, P., & Lim, A. L. (2003). Product involvement/brand loyalty: Is there a link?, *Journal of Product and Brand Management*, 12 (1), pp. 22-38.
- [33] Lee Seungeun. (2005). The Influence of ProductInvolvement And Fan Identification on Response to Team Sponsors' Products Dissertation, The Ohio State University, p, 83.
- [34] Heidarzadeh, K., Khosrozadeh, SH. (1390). The effect of Subjective image of the country of origin of production, Awareness of the product and intellectual engagement Product on consumers' purchasing decisions, *Management Business*, (11), 1-32.
- [35] Bian, X., & Moutinho, L. (2009). The role of brand image, product involvement, and knowledge in explaining consumer purchase behaviour of counterfeits Direct and indirect effects, *European Journal of Marketing*, Vol. 45 No, pp. 191-216.
- [36] Najafi, F.,Khari, B. (1390). The effect of country origin of production To Consumer behavior: the moderating role Assess of The product conflicts And familiarity with the product on country origin of production On product evaluation And behavioral intentions of customers , *Management Business*,(17), 37-60.
- (37) Young, Ha. (2006). *The Influence of Online Visual Merchandising on Consumer Emotions: Moderating Role of Consumer Involvement*. Dissertation Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Philosophy in the Graduate School of the Ohio State University, p, 49.
- (38) Kapferer, J. N & Laurent, G. (1985). Consumer involvement profiles: A new practical approach to consumer involvement, *Journal of Advertising Research*, 25 (6), 48-56.

- (39) Kapferer, J. N. & Laurent, G. (1993). Further Evidence on the Consumer Involvement Profile: Five antecedents of Involvement, *Psychology & Marketing*, Vol. 10, 347-355.
- [40] Choubtarash, N., Mahdieh, O., & Barati Marnani, A (2013). The study of the relationship between consumer involvement and purchase decision (Case study:Cell phone). *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research In Business*, Vol 4, 12, 276- 296.
- [41] Ghasemi, v. (1392). *Structural equation modeling Researches in Social application Amos*, Thran, Sociologists Publications.